

◀ Kruhová muška s přisvětlenou libelou

Tomu odpovídají i rozměry používaných terčů. Při střelbě na 30 m má terč desítku o průměru pouhých 6 mm, terč desetimetrové disciplíny má průměr desítky jen 0,5 mm, devítky 5 mm a jedničky 46 mm! Tento terč je shodný s terčem ISSF pro střelbu ze vzduchové pušky. Střelci patřící do světové špičky střílejí na 30 m výsledky 570 až 580 bodů a na 10 m 590 až 594 bodů ze 600 možných.

Z laického pohledu je neuvěřitelné, že když položíš „klacik na kolejničku a zezadu do něj pinknu“, tak po 10 metrech letu zcela bezpečně zasáhne půlmilimetrovou tečku nebo po 30 metrech „nehet na malém prstu“. Vzhledem k této přesnosti zbraně nemohou střelci střílet na je-

◀ Dřevěná šipka

den terč víc než jednu šipku, protože případným druhým výstřelem by si vždy poškodili tu svoji první, již zabodnutou.

Ceny sportovních kuší jsou (stejně jako rozptyl) také úctyhodné, pohybují se v rozmezí od 4200 do 5600 švýcarských franků. Dřevěné šipky můžete mít od 44 franků, karbonové až za 170 franků, tětíva stojí do 180 franků. ●

Internetové odkazy:

<http://www.winzeler.ch>

– výrobce sportovních kuší, se kterými v současné době střílí asi 95 % střelců;

<http://www.iau-crossbow.org>

– Mezinárodní federace střelců z kuší;

<http://jirimaterna.sweb.cz/soubory/MCR-kuse2008.avi>

– asi desetiminutová reportáž České televize z konání MČR 2008 ve sportovní kuši.

◀ Pažba sportovních kuší se podobá pažbám terčovým malorážek

Taktická malorážka

Možná to znáte i sami. Člověk si řekne, že když už tu zbraň má, nebude jen tak bouchat a zajede si na nějaké závody. Přijede, vybalí svoji zbraň za pár tisíc a brzy zjistí, že proti sportovním speciálům se prostě nechytá. Dost lidí to otráví, raději se vrátí k občasnému zastřílení si a na závody se vykašlou. Tvůrci Taktické malorážky se zaměřili právě na tento problém a dali si za cíl vytvořit soutěž, kde by malorážky pamatující Svazarm začínaly ze stejné startovní čáry jako drahé sportovní speciály.

Můj první dojem byl rozhodně zajímavý. Přímo ve dveřích třebské střelnice se se mnou srazil Jožin z bažin – zelenohnědá příšera, ze které na všechny strany visely cary. Soutěž totiž mimo jiné dává bonus za účast v reálné výstroji – za taktickou vestu je pětatřicet bodů navíc, za odstřelovačského hejkala padesát. Vzhledem k tomu, že byl srpnový den a na nebi ani mráček, některým závodníkům jsem jejich hejkaly opravdu nezáviděl. Těch padesát bodů navíc muselo být zapláceno litry potu. Navíc je otázka, do jaké míry jsou to „body zadarmo“, protože při testování pravidel někteří střelci nastříleli víc bodů bez doplňků, než s doplňky včetně bodové bonifikace.

Po přivítání a seznámení se se střelci a jejich momentálními uživateli jsme se vrhli do soutěže. Doslova. Oproti klasické mířence jsou časové limity pro střelbu v Taktické malorážce o dost kratší, a navíc devět z celkových

deseti situací nezačíná z klasické polohy vleže za zbraní, ale vstojí na startovní čáře. Někteří závodníci skákali ke zbraní ukázkovou šipku. Vypadalo to trochu komicky, ale ušetřilo to skoro sekundu.

Už při prvním pohledu do dalekohledu bylo patrné, že terče jsou relativně velké, dobře viditelné i při doporučeném základním dvanáctinásobném zvětšení. Pořadatelé si kladli za cíl, že všechny terče musí mít hlavní, nejvíc bodovanou „killzónu“ o velikosti 20 mm, a tedy ani u obyčejné malorážky nehrozilo minutí kvůli rozptylu zbraně. Vzhledem k časovým limitům ale ani tak nebyla střelba žádná procházka růžovou zahradou.

Kombinace těchto dvou okolností na mne udělala dojem soutěže, která je svižná, dynamická a dobře „odsejpá“, a i začátečník se základní výbavou v ní má šanci dosáhnout dobrých výsledků. Pokud umí. Není to samozřejmě realistická simulace odstřelovačské práce, ale to ani nemá být. Na prvním

◀ Někteří soutěžící si přivezli i klasickou odstřelovačskou ústroj – hejkala. Při střelbě vsedě/vkleče musí být zbraň ve stejném stavu jako při střelbě vleže, tj. nesmí se ani sundat dvojnožka.

místě zábava, na druhém trénink, pak teprve výsledky – aspoň tak mi to jako začátečníkovi připadalo.

První položka byla tolik důležitá „studená rána“: jeden výstřel na terč soufíguří rukojmí-agresor ze zbraně, ze které se ten den ještě nestřílelo. Poté osm terčů pachatele s rukojmím, každý v jiné pozici. Závodníci si v této položce mohli i nastřelit zbraň, museli se ale vejít do dvouminutového limitu.

Další položka se jmenovala Trap. Střílelo se bez opory a v čase dvou minut na terč, který vidíte na obrázku, ze stoje na vzdálenost 10 metrů a z kleku či sedu na 25 metrů, se zbraní nastřelenou na 50 metrů, přičemž cílem jsou vyčnívající černé obdélníky. Tato disciplína opět trochu zvýhodnila majitele obyčejných malorážek, protože není jednoduché střílet v těchto polohách bez opory s osmikilovou terčovnicí.

Následovala střelba na terč ležícího střelce ze tří klasických poloh: vstoje, vsedě nebo vkleče a vleže, vše samozřejmě

MARTIN ŠLAICHT ALIAS GRINCH – autor disciplíny Taktická malorážka

Myšlenka postavit vlastní soutěž pro malorážkové zbraně se zrodila někdy koncem léta 2010. Základní byl požadavek, aby soutěž byla dostupná jak finančně, tak vybavením. Největší důraz však byl kladen na to, že střelcům budou nabídnuty položky, které zábavnou formou prověří co nejvíc ze střeleckých znalostí a zkušeností.

Původní záměr uspořádat soutěž jako simulaci odstřelovače byl po debatě se zkušenými střelci zavržen. Tuto profesi nelze „zábavnou formou“ nasimulovat. Ať si někteří tvrdí, co chtějí, koho by bavilo dojet na soutěž, 12 hodin nehnutě ležet a nakonec si ani nevystřelit? Proto došlo ke zcela jinému pojetí položek.

Po mnohých konzultacích jsem vytvořil seznam disciplín, které neodrážejí střelcovu materiální výbavu, ale jeho střelecké zkušenosti. Položky jsou postaveny tak, že pokud střelec zvládá rychlé změny poloh a střelbu v nestabilních polohách v relativně krátkém čase, tak mu postačí i méně kvalitní střelivo či puška. Jsou tedy zaměřeny na práci se zbraní, jejím precizním ovládním a práci s optikou. Prověří podle mého soudu to základní a nezbytné, co by střelec měl ovládat – znalost přemířování na různé vzdálenosti, základy balistiky a v neposlední řadě i schopnost zaujmout stanovenou polohu rychle a bez chyb.

Veškeré terče jsou řešeny jako zasažen/nezasažen, jejich killzóna je ve většině případů o rozměrech 20x20 mm. Střelec se sebelepší těžkou terčovnicí nenastřílí vysoké bodové hodnocení, pokud nezvládne polohy bez opory či pá-

lit v krátkém čase, a to ještě v situaci, kdy nezná své výsledky. Ty jsou vyhlášeny až po odstřílení celé soutěže.

Nově se zde střelci mohou setkat s disciplínami dvojic, které mají naučit střelce spolupráci a vzájemné toleranci. Zkušenější střelci budou postaveni do situace, kdy nováčkům musí ukázat správný způsob plnění položky. A naopak nováčci mají možnost ukázat zkušenějším eventuální inovativní přístupy.

Veškeré položky jsou také koncipovány tak, aby každý střelec měl možnost tréninku. Terče jsou tisknutelné na papír velikosti A4, u specifických disciplín je popsáno, jak a čím je lze nahradit, a střelnice postačí se vzdáleností 50 metrů. Na trénink je doporučeno se zaměřit na cíle ve vzdálenosti 10, 25 a 50 metrů, střelbu vleže se zbraní na jejím boku, rychlé změny polohy leh-stoj-klek/sed a trénink nestabilních poloh bez opory.

Věřím, že soutěž reprezentuje zcela jiný přístup k malorážkové střelbě a že najde zalíbení u širšího kruhu střelců. Začínajícím střelcům bych chtěl vzkázat, aby se neostýchali a v případě zájmu navštívili některý náš závod. Rádi se vám budeme věnovat a po závodě vás třeba i necháme si vystřelit z našich zbraní na soutěžní terče. Sám prosazuji princip, že každý z nás nějak začínal a není hanbou nebo ostudou se ptát, projevovat zájem a mít snahu se něco naučit. Myslím, že mluvím za všechny střelce Taktické malorážky, když řeknu, že zájem dalších střelců nás těší. Takže děkuji všem za konstruktivní slova kritiky, připomínky k soutěži – a jste vřele vítáni.

bez opory. V další položce každý závodník dostal terč šesti pachatelů s rukojmími označených A až F. Na terči to ovšem na-

psáno nebylo – jejich označení se na začátku každého závodu losuje a na každém závodě je tak unikátní. Mohli jste si sice připravit k ruce náčrtek označení soufíguří, podle kterého jste vyhledávali hlášené cíle, ale na nalezení cíle a výstřel byly pouhé tři sekundy.

Následující disciplína mi připadala ze všech nejzajímavější. Závodníci utvořili dvoučlenné týmy – střelec a pozorovatel. Na terči bylo rozmístěno devět různých

◀ Šipka ke zbraní se zdá zbytečná – ale závodník vzadu ještě nestihl ani zakleknout

◀ K docílení co nejlepšího výsledku nestačí jen pevná ruka a bystré oko...

◀ Speciální překážka pro střelbu vstojе, vkleče a vleže s oporou

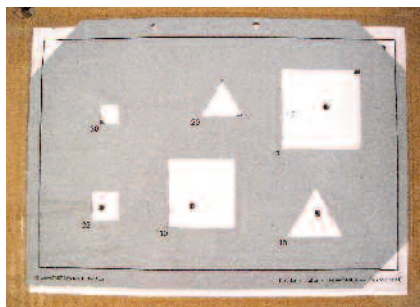
orientačních symbolů a 33 postaviček. Střelec a pozorovatel dostali pět minut, aby se domluvili na způsobu komunikace a taktice určování cílů. Každý střelec si totiž vylosoval svou jedinečnou variantu šesti cílů, které získal pozorovatel až na začátku třímínutového limitu pro vyřešení této položky. Pak se ukázalo, jak rychlý a přesný je zvolený způsob komunikace.

V další položce byl za terč pouze prázdný obdélník umístěný na čistém listu papíru – umístění cílů závodník zjistil z předlohy, kterou dostal těsně před zahájením. Na ní se uvnitř obdélníku, v měřítku 1:2 oproti terči, nacházelo šest různě velkých geometrických cílů o různých bodových hodnotách. Střelec se mohl řídit odhadem, nebo si polohu terčů změřit a řídit se měřítkem záměrné osnovy dalekohledu. Vzhledem k časovému limitu byla zřejmě nejvýhodnější taktika střelit velké terče „z paměti“ a menší si raději odměřit.

Následovala položka, ve které jedna špatná rána mohla všechno zkazit – jak to i ve skutečnosti občas bývá. Šest výstřelů na šest kruhů o postupně klesajícím průměru a stoupající bodové hodnotě. Závodník nemusel vystřelit všech šest ran, mohl přestat po jakékoli ze šesti ran a spokojit se s nastřílenými body

◀ Střelba vleže s oporou, se zbraní položenou na bok

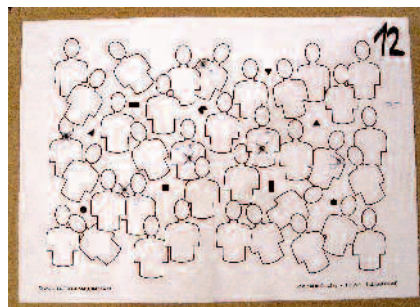
◀ Zde byl terčem pouze orámovaný list papíru – teprve šablona určila, zda závodník trefil tam, kde byly na předloze cíle

– ale jakmile minul či tečoval kružnici cíle, byla celá položka za nula bodů. Záleželo jen na něm, na co si ještě troufne.

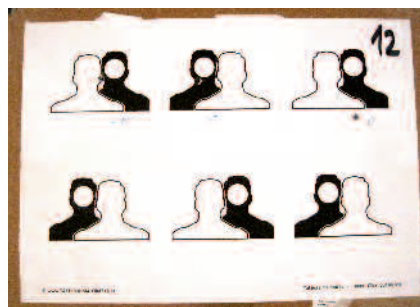
Jedna ze zábavných položek byl Black-jack: šestiúhelníkový terč rozdělený na trojúhelníčky o různé bodové hodnotě. Cílem bylo nastřílet maximálně šesti ranami součet 21, nebo alespoň co nejbližší. Další možná položka je Táček – trefování zálepek na volně zavěšeném pivním táčku. O tom, která ze dvou položek se bude střílet, se rozhoduje nadpoloviční většinou střelců přímo před položkou.

Poslední položka Zátěž kombinovala střelbu z lehu, kleku a stojе, vše s oporou, ale rychle prostřídávané; při střelbě z lehu navíc musel mít závodník pušku položenou na stranu, takže musel odhadnout, kam z této pozice střela poletí. Zde není žádný časový limit, ale čas přesto hraje významnou roli – střílí se na sklopné terče o velikosti 5 cm na 25 metrů a 10 cm na 50 metrů. Výsledné skóre se určuje podle počtu zásahů a času potřebného na vyřešení položky. Není bez zajímavosti, že ačkoli velké terče a měření času jsou podmínky, které nahrávají samonabíjecím a opakovacím malorážkám, dosavadní rekord v této položce drží střelec s jednoranovou zbraní.

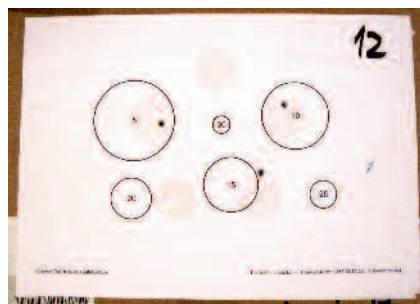
Ze strelnice jsem odjížděl spokojen. Nejsem střelec, který by „honil medajle“. Na závody si občas zajedu proto, abych se pobavil a trochu pocvičil. Taková ta „prevence zrezavění“. Odsud jsem odjížděl s pocitem příjemně stráveného půldne a tréninku, který byl i o něčem jiném, než jen plýtvání olovem a děrování papíru. ●

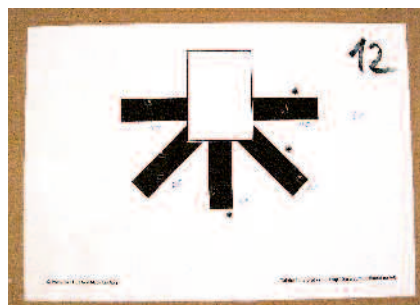
◀ Zde byla důležitá komunikace – dokázat popsat střeleckému partnerovi, který cíl je ten pravý

◀ Najít správný cíl, zamířit a vystřelit. Jak snadné... kdyby na to nebyly jen tři sekundy.

◀ U této položky si sami můžete vybrat, kolikrát vystřelíte... ale jedna chyba zkazí všechno

◀ Terč pro střelbu vstojе bez oporы (Trap). Se zbraní nastřelenou na 50 metrů střílíte na 5 a 10 metrů.

◀ „Na stejné čáře“: vpředu malorážka Anschütz 1907R s pažbou McMillan A-4, optika NightForce 8-32x56 NXS; vzadu malorážka ZKM 456 z výbroje Svazarmu, optika Meopta Artemis 2000 7x50. S oběma se dá slušně nastřílet.